Hec autem non ceſſauit oſculari pedes meos ſpūali reconciliatōe. Oleo caput meum: nō vnxiſti elemoſinaꝝ largitione. Hec aūt vnxit pedes meos .i. paupes eis ꝯpatiendo: ⁊ effectu: ⁊ affectu. Et ideo ꝑꝑ hec facta remittūť ei pctā multa: q꞉ q̄to plus peccauit: tanto plus ei xp̄s dimiſit: ⁊ tanto plus ipſa xp̄m dilexit etiā operum exhibitiōe. vnde glo. Ardor caritatis in rubiginem pctōꝝ expulſit. Et addiť. Cui minus dimittitur: minus diligit. Dicendum ꝙ iſtud vt frequētius verꝫ eſt: q꞉ illi qui ſurgunt de maximis pctīs: poſtea cōparato habitu oppoſito: feruētiores fiunt in diuina dilectione: q̄ꝫ illi q de paruis ⁊ mediocribus ſurgunt. Non tamen opꝫ illud neceſſario ſemp eſſe verum. Qualiter h̄ ſit intelligendum: dictū eſt ſupra. vnde etiā ei non ſolum pctā dimiſit: ſed ei vitā eternā donauit. Et iō dicit. Fides tua te ſaluā fecit: vade ī pace. Glo. In via pacis abire p̄cipiť: vt a veritatis trinitate ī via ſcādali nō labať.

¶ Septima ꝯclō eſt: ꝙ lꝫ multi conueſcebantur cum xp̄o fiducialr̄ fide adherētes ei: tamen mirabanť de hijs: que opabatur: tanq̄ꝫ deus forte talis admiratio fuit reuerentie: nō dubietatis cauſata nihilominus ex hoc: q꞉ inconſueta: ⁊ rara: ⁊ ſup humanam facultatē. Et poteſt adduci talis ratio. Nam quotiēſcunqꝫ tranſcēdentium notitia in memoriā venerit: totiēs renouat in mente miraculuꝫ. Cum igitur opera xp̄i: puta mortuos ſuſcitare: infirmos curare: ⁊ pctā dimittere: ſint tranſcendētia noſtram facultateꝫ: ⁊ oſ̄dentia diuinam bonitatem: potius vertebat eos in admirationē. vnde diciť. Et ceperunt q ſimul diſcūbebant dicere. Quis eſt h̄ ⁊c. q. di. O portet ꝙ ſit d̄s humanat⁹: q꞉ ſolus deus pōt peccata dimittere. Cuius remiſſiōis nos pticipes faciat ih̄s xp̄s. Amen.

¶ Feria. 6ª. ante feſtū palmaꝝ. Sermo. 77.

Collegerunt

pontifices ⁊ phariſei ꝯſiliū. Johis. 2°. Scd̄m qd̄ dicit Ber. vtrūqꝫ nob̄ neceſſarium erat: mors xp̄i. ſ. ⁊ vite recordatio. Naꝫ vita xp̄i viuēdi mihi regl̄a extitit: mors aūt a morte redēptio. Nam vita inſtruxit vitā iſtam: ⁊ morte mortē iſtam deſtruxit. Vita qdem laborioſa: ſꝫ mors precioſa. Sꝫ q꞉ mors xp̄i ꝓdeſſe non pōt negter viuēti nec eius vita damnabilr̄ morienti: ideo viuendo viuere docuit: ⁊ mortē moriendo ſecuram reddidit: qm̄ qdem reſurrecturus occubuit: ⁊ ſpem fecit morientibus reſurgēdi. Sꝫ q꞉ quō vita xp̄i nobis vite ⁊ diſcipline documentū ⁊ ſpeculum extitit: ſupra multipliciter oſtenſum ſit ad eius mortē ꝯgruitatem ꝓcedamus. In quam phariſei ⁊ p̄ncipes machinati ſunt nutu tamen dei ac diuina pordinatione: vt dicatur. Collegerūt ⁊c. vbi occurrunt. 4. ꝯſideratōes.

Prima ꝯſideratio.

Circa primam ꝯſiderationeꝫ: que eſt de machinantiū iudeoꝝ ꝯſpiratione in morteꝫ xp̄i: cum diciť. Collegerūt vbi ſunt tres concluſiones.

¶ Prima ꝯclō eſt: ꝙ mors xp̄i ab eterno in mente diuina fuerat p̄uiſa ꝑpter noſtraꝫ ſalutē. Deus. n. nouit de malo maximū bonum elicere. vnde lꝫ mors ſimplr̄ fuerit mala: tamen erat ordinata ad noſtram ſaluteꝫ. vnde Ber. Mors itaqꝫ xp̄i mors eſt mee mortis: quia ille mortuus eſt: vt ego viuerem.

¶ Scd̄a ꝯ° eſt: ꝙ lꝫ ꝓuiſum fuerit ab eterno xp̄ꝫ tali morte mori: tn̄ iudei machinātes ī mortem xp̄i peccauerūt. Ratio eſt hec: q꞉ oē pctm̄ qd̄ fit ex libera electōe ⁊ ꝑuerſa intentōe: maximum eſt. Hec aūt ꝑſecutio erat huiuſmōi. Ergo ⁊c. vn̄ cum dr̄. Collegerūt: pꝫ ꝯſilium eoꝝ fuiſſe ex deliberatōe. Sꝫ q꞉ erat aduerſus ih̄ꝫ pꝫ fuiſſe ex ꝑuerſa intentiōe. vn̄ augu. Plus ꝑditi hoīes cogitant quō nocerēt: vt ſe ꝑderēt q̄ꝫ quō ſibi ꝯſulerent: ne ꝑirent. Iſtō. n. pꝫ ſapie. 2. vbi dr̄. Circūueniamus viꝝ iuſtū: qm̄ ꝯtrius ē opib⁹ nr̄is. ſ. carnalib⁹. vn̄ glo. Qui de futura vita nō cogitant: ſpeꝫ future vite ſue volūtati p̄ferri dolēt. vn̄ ei mortē machinanť. di. Morte turpiſſima ꝯdēnem⁹ euꝫ. ſ. crucis.

¶ Tertia ꝯ° eſt. ſ. ꝙ timor mundanus fuit cā ꝑſecutōis xp̄i in iudeis: q꞉ fecit eos recedere a via iuſtitie ⁊ veritatis. Amor. n. mundanus ꝓprie dicitur: quo aliqs mundo innititur tanquaꝫ fini: ⁊ ſic eſt amor mūdan⁹ ſemp malus: a quo timor mundanus ſemp naſcitur. Illud enim homo timet amittere qd̄ amat. Et ideo timor mundanus: diciť malus: q꞉ ab amore mūdano tanq̄ꝫ a mala radice procedit: quando. ſ. homo: ꝑꝑ mala que timet recedit a deo. Iſto timore vt ait aug. Petrus negauit xp̄m. Unde q̄uis naturale ſit ꝙ homo fugiat ꝓpij corporis detrimentum: vel etiam damna tēporalium rerum: non tamen propter iſta debꝫ rece

dere a iuſtitia: quod eſt contra rationem natu ralem. vnde dicitur. 3°. ethicoꝝ. Quod quedam ſunt peccatorū opera: ad que nec timore dꝫ ali quis cogi: ꝛ hoc eſt qđ dicitur. Quid faciem⁹ quia hic homo multa ſigna facit? Quod expo nitur ſꝫ Criſo. ſic. Hic homo multa ſigna fa cit: ex quibus ſi dimittitur adunabit ſibi multā gētem: ꝛ ſic ſuſcitabit tyrānidem in nos: quaſi velle ſurgere contra rempublicam: ꝛ ſic deſtru ent ciuitatē ꝛ templum. Nam eius doctrina eſt contra templum ꝛ paternas leges. Orige nes enim dicit: ꝙ hoc dictum fuit preſagiū fu turorum. Licet enim hoc non intenderent. Loco enim gentium romani ponuntur q nūc locum occupant iudeorum per cauſam eorum ſalus gentibus euenit.

Secunda ꝯſideratio.

Circa ſecundam conſiderationē: que eſt de determinatione mortis in vtili tatem noſtram cum dr̃. Vnus autē ex ipſis ꝛc. vbi ſunt tres concluſiones.

¶ Prima ꝯcluſio eſt: ꝙ Cayphas donando conſilium in mortem xp̄i: dicit. Expedit ꝛc. Si protulit verba hec vt homo peruerſus: ex mala intentione ꝛ ad malū finem ſic peccauit: ſed ſi ſolū fuit anunciator ꝓphetie ꝛ inſtrumē tum ſpiritus ſancti: vt ſic non peccauit. vnde Criſo⁹. Gratia ſpiritus ſancti ſolum vſa ore Cayphe. Cor aūt contaminatum non tetigit. vnde dicitur. Vnus autē ex ipſis Cayphas nomine: cū eſſet pontifex ꝛc. ſ. ex pontificatu habens poteſtatem dixit. Uos neſcitis: quaſi dicens arguendo per bonū priuatum eſt de ſtruendum: inquantum preiudicat bono com muni: bonū xp̄i eſt huiuſmodi. Ergo ꝛc. qua ſi dicens. Plus. n. expedit hunc ſeductorem mori: ꝙ̄ totū ppl̄m ſeduci. Et ideo auferre cū q̄ timeo ꝙ modicus error in pn̄° magn⁹ erit in fine. ſ. quando tota gens erit ſeducta.

¶ Scđa ꝯclo eſt: ꝙ mors xp̄i maxime expedi ebat humano generi pp magnitudinē debiti mortiſ: qđ ſine eo nō poterat ſolui. Cuius etiā efficacia oibus ſufficiebat. De quo Anſel. pul chre loquēs ait. Mirabilius deus reſtaurauit humanā nāꝫ: ꝙ̄ iſtaurauit. Sꝫ hō anteꝙ̄ eēt nō peccauit: vt fieri nō deberet. Poſtꝙ̄ vero factus ē: peccando meruit: vt qđ ꝛ ad quod fa ctus erat: pdēt. ꝙ̄uis non pdiderit qđ factus erat: vt eēt qui puniret: aut cui dñs miſerere tur. Tanto ergo mirabilius dˀs illum reſtaura uit: ꝙ̄to hoc de homine peccatore ꝯtra meritū: illud non de peccatore nec ꝯtra meritum fecit. Oportet vtique illa redemptio quam chriſtus fecit per mortem nō coactus: ſed ex propria vo luntate: que neceſſitari non poteſt: vt prodeſſet omnibus tam tunc preſentibus ꝙ̄ futuris. vn de glo. ſup illud Yſai. 23. Dominus poſuit in eo omnium iniquitatum noſtrum: dicit penaꝫ oium iniquitatum ꝛ peccatorum noſtrorum: quā ſuſtinere negmus: ſuſtinuit homo dˀs. In telligēdum ꝙ huiuſmodi expediētie q̄tuor erāt motiua. ¶ Primū q2 nullus dbite ꝛ iuſte re dimit dˀ iniuria facta: niſi dˀtur tantū: inquantū dominās dānificauit. Offenſa dei erat iſinita q2 eius dignitas iſinita: ſꝫ iſinitū debitū ſolue re ē ſoli⁹ dī: ꝛ nō puri hois. Ergo. ꝛc. ¶ Se cūdū ē p̄ciū quo qs redimit: dꝫ eē tm̄ in bono q̄tum ē in malo: peccatum a quo redimitur. alioquin nō eſſet equalis ꝯmutatio. Peccatū ade futurum erat magis in malum: ꝙ̄ aliqua creatura in bono: quod probat Anſelmus eo quod nullus debet magis vitare anichilatio nem vniuerſi: ꝙ̄ lapſum peccati mortalis.

¶ Tertiū ē ꝙ nullus poteſt alicui ſatiſfacere p alio: pro eo ꝙ ipſemet dꝫ. Omnis autē creatu ra debet deo quicqd habet. Igr̄ pro alio ſatiſ facere non pōt. ¶ Quartum eſt ꝙ p̄cium quo quis redimitur: iuſte debet habere equalita tem valoris cum redempto. Nulla autem cre atura equiualet toti nature humane. Et ideo omnes homines nō poſſunt redimi. Quibuſ uis. ſ. pater: ꝛ ſpiritus ſanctus dixerunt: quod filius daret ſeipſum pro precio redemptionis humane nature. vnde dicit. Expedit vt vnus moriatur pro populo: vt non tota gens pereat ꝛc. Vbi glo. dicit: qđ ſꝫ intentionē ſpūs ſan cti ꝛ non cayphe infertur hoc ad paſſionē xp̄i.

¶ Tertia conclō eſt: ꝙ deus dono ꝓphetie di gnitatem pontificatus in caypham honorauit: licet eam non acceptauit. vbi Orige. Hic do cemur quod aliqua per nos dicimus nulla in ducente virtute ad proferendum. Quedā ve ro dicimus ſuadente nobis: q̄dā virtute ꝙ̄uis nō accipiamus: intentionem auctoris. vt patet in caypha: quia enī erat pontifex prophetauit vnde dicitur. Hoc aūt a ſemetipſo non dixit: ſed cum eſſet pontifex anni illius prophetauit quia ieſus moriturus erat pro gente. vñ Criſ. Uide quanta eſt virtus ſpiritus ſancti: aman tem enim mala: ꝛ voluit verba prophetie pro ferre. Uide etiam quanta ſit virtus pontificial poteſtatis: pontifex enim effect⁹: ꝛ ſi indign⁹

hi〈n〉c̄ prophetauit neſcie̅s quid diceret: in quo docemur ꝙ multa bona deus fecit ꝑ malos ſacerdotes. Et additur. Et non tantum pro gente: ſed vt filios dei qui erant diſperſi ꝯgregaret ꝛc. vnde augu. Nouerat euangeliſta ee̅ alias oues ꝑter oues domus iſrael: q̄s opꝫ aducere.

Tertia ꝯſideratio.

Irca tertiam ꝯſiderationem: que eſt de executione determinationis mortis chriſti: cum dicitur. Ab illo ergo die ꝛc. vbi occurrunt tres ꝯcluſiones.

¶ Prima concluſio eſt: ꝙ mors xp̄i in veteri teſtamento fuit prenunciata teſtimōio quatuor prophetaꝝ. ¶ Primus fuit yſaias. Yſa. 73. Sicut ouis ad occiſionē ductus eſt ꝛc. ¶ Secundus fuit iheremias. Ihere. 14. Quare dn̄ſ quaſi colonus in terra ꝛc. ¶ Tertius ezechie. 47°. Qui vidit aquam egredientem de templo. i. de chriſto: ꝛ omnis anima ad quaꝫ ꝑtinebat ſalua facta eſt. ¶ Quart⁹ eſt ozias. Ozee tertio. vbi dicitur. O mors ero mors tua ꝛc.

¶ Secūda ꝯc'o eſt: ꝙ intentio mortis chriſti a iudeis triplicēꝫ habuit progreſſuꝫ. ¶ Prim⁹ erat per malas cogitationes ortas a ꝑuerſa voluntate: quibus diabolo perſuadente machinabantur in mortem xp̄i. vnde dicit glo. ſuper illud Matth. 17. De corde enim exeunt cogitationes. Male cogitatōes. n. a diabolo imittūtur: ſed ex propria voluntate naſcuntur. Diabolus. n. intentor eſt non auctor: quia nec interiora niſi per habitum ꝛ geſtuꝫ nouit. vnde dicitur. Ab illo ergo die. i. poſt determinationeꝫ mortis: beatiſſime trinitatis ꝛ poſt prenunciationem ꝓphetarum. Cogitauerunt vt interficerent eum. i. primo aggreſſi ſunt cogitationib⁹ premeditando temp⁹ ꝛ locuꝫ ꝛ modū ꝛ opportunitatem mortis inferende. vnde dicit Iher. Venite cogitemus ꝯtra iuſtum ꝛc. ¶ Scd̄us progreſſus fuit per linguā euꝫ blaſphemando ꝛ falſum teſtimoniū adducendo: quo ipſe erat accuſatuſ: ꝛ ꝯuitiatus. vnde ꝯqueritur in pſal. Locuti ſunt aduerſuꝫ me lingua doloſa. vnde dicit Ihere. Venite percutiamus eum lingua ¶ Tertius ꝓgreſſus fuit virgis ꝛ verberibus ꝛ plagis: qꝛ pillatus apꝑhendit xp̄m ꝛ flagellauit eum. Iuxta illud ꝓpheticuꝫ. Corpus meū dedi percutientibus.

¶ Tertia ꝯc'o eſt: ꝙ mors xp̄i fuit quatuor rebus cōparata. ¶ Primo ꝑcio: qꝛ ibi fuit xp̄s expoſitus ꝓ precio noſtre redēptionis. ¶ Secundo fuit ꝯperta vindicte: qꝛ ibi fuit iracūdia dei placata. ¶ Tertio ſatiſfactioni: iuxta illud veteris teſtamenti in ꝑſona dei patris. Nunquid dabo primogenitū ꝓ ſcelere meo. ¶ Quarto fuit ꝯparata iudicio: quia princeps mūdi huius expulſus fuit: qꝛ iniuſte voluit xp̄ꝫ poſſidē

Quarta ꝯſideratio.

Irca quartaꝫ ꝯſiderationeꝫ: q̄ eſt de xp̄i exemplari declinatione: cum dr̄: Ieſus aūt iaꝫ in palaꝫ ꝛc. Vbi nota ſm̄ augu. ꝙ cauſa huius declinationis fuit nō impotētie: ſed vt daret exemplū diſcipuliſ: non ſcꝫ eſſe pctm̄ ſubtrahere ſe ab oculis perſequentiū: ꝛ furorem ſceleratoꝝ latendo potius deuitare: q̄ꝫ ſe offerendo magis accedere. ¶ Scd̄a cauſa ſm̄ Origenē eſt vt oſtenderet ſicut honeſtum eſt gratia veritatis ſubire mortem: ita nō eſt minus honeſtuꝫ: nō inducere ſe tēptationi ꝓpter experientiam virtutis: tum etiā qꝛ ignoratur rei euētus: ꝛ exituſ. ¶ Tertia cā eſt qꝛ in ſubtrahēdo ſe aufertur cā mali ne male agant. Seqtur. Et abijt in regioneꝫ iuxta deſ. Qd̄ xp̄s recedebat a iudeis fuit figura ꝙ erat acceſſurus ad gētes: de quo acceſſu dicit apoſtolus Multe filie deſerte magis q̄ꝫ eius q̄ hꝫ viꝝ.

¶ Sabbato in vigilia palmaꝝ. Sermo. 78.

Ogitauerūt autem ꝑncipes ſacerdotum. Iohis. 12°. Scd̄m ꝙ dicit Ber. Homo peccando vitā amiſit ꝛ morteꝫ iuenit: qꝛ ꝛ d̄s ita ꝑdixerat ꝛ iuſtuꝫ ꝑfecto erat vt ſi peccaret homo morereť. Sita quidem anime deus eſt ipſa corporis. Nō potuit diuidi aīa a deo niſi peccando: nec corpus ab ipſa niſi moriendo: nihil profecto congruētius q̄ꝫ vt mors operata ſit mortem ſpiritualis corporaleꝫ. Culpabilis: penalē. Voluntaria: neceſſariā. Cuꝫ hac gemina morte hō dānat⁹ fuiſſet: vtraqꝫ d̄s ꝛ hō vita ſua corporali ꝛ volūtaria benigne ꝛ potēter occurrit vtrūqꝫ dānando vt ſicut vna i nobis in culpe meritū ꝛ altera in pene debitū reputareť. Sic corporal'r patiens ſoluit pene debitū ꝛ volūtarie moriēs: nobis vitā ꝛ iuſtitiā ꝓmereť. vnde pꝫ mortis meritum eē peccatū: ꝛ peccati debitū morſ: xp̄o remittēte pctm̄: ꝛ moriente ꝓ peccatoribus: ꝑfecto nullū eſt iaꝫ meritū: ꝛ ſolutū eſt debitum: vt pꝫ in preſenti euāgelio. vbi occurrūt octo ꝯſideratiōes.